

تبلیغ و تفریب

دوفصلنامه علمی - تخصصی

سال دوم - شماره چهارم

بهار و تابستان ۱۴۰۳

بایستگی همگرایی جهان اسلام در برابر سیاست خصمانه اسرائیل

حجت الاسلام والمسلمین دکتر علی اصغر نصرتی*

حجت الاسلام والمسلمین عباس نصرتی**

اشاره

جهان اسلام نزدیک به صد سال است که با پدیده‌ای به نام صهیونیسم و رژیم جعلی اسرائیل در سرزمین غصب‌شده فلسطینی‌ها مواجه شده است. شرایط سیاسی حاکم بر جهان و منطقه غرب آسیا با وجود دو جنگ جهانی ویران‌کننده به گونه‌ای بود که با نقشه و حمایت انگلیس، یهودیانی از اقصی نقاط عالم با وعده دروغین وطن‌نژادی و دینی به فلسطین مهاجرت داده شدند و فلسطینیان را از سرزمین و وطن تاریخی خود آواره کردند. با خروج انگلیس از فلسطین در پایان جنگ جهانی دوم، دولت جعلی اسرائیل تشکیل شد. از همان روز مقابله با این غده سرطانی بدخیم، دغدغه مردم فلسطین، مسلمانان و برخی کشورهای اسلامی منطقه بوده است و حرکت‌های چریکی و نظامی هم علیه اسرائیل شکل گرفت که تا کنون به نتیجه مطلوبی نرسیده است. در این نوشتار با بررسی اهداف و اقدام‌های صهیونیست‌ها علیه فلسطینیان و جهان اسلام، به اجمال واکنش جهان اسلام مورد بررسی و آسیب‌شناسی قرار است و در نهایت ضرورت همگرایی همه طرفیت‌ها و امکانات جهان اسلام برای مقابله با پدیده صهیونیسم و رژیم جعلی اسرائیل بررسی می‌شود.

مفاهیم

همگرایی در لغت به معنای تقارب، نزدیک شدن اجزای یک کل به یکدیگر، همسویی و توجه به

* عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی.

** دانش‌آموخته حوزه علمیه قم.

یک مقصد مشترک است.^۱ همگرایی سیاسی^۲ فرایندی است که واحدهای سیاسی کشورها به صورت داوطلبانه از بخشی از اعمال اختیار خود صرف نظر می کنند و برای پاسخ گویی به نیازها و مسائلی که هیچ یک از واحدهای تشکیل دهنده به تنهایی قادر به تأمین آنها نیست، به قدرتی فوق ملی واگذار می کنند.

همگرایی می تواند با انگیزه تشدید، مثل تجمیع و افزایش توان اقتصادی نظامی و سیاسی یا تکمیل توانمندی ها، مثل تکمیل توان اقتصادی یک کشور با توان نظامی کشور دیگر و توان سیاسی و بین المللی کشور سوم باشد. همگرایی کشورهای اسلامی به گونه ای می تواند موجب توانمندی آنان برای افزایش اقتدار و پیشرفت اسلام و جامعه اسلامی از یک سو و افزایش قدرت آنان در مقابله با دشمنان مشترک باشد.

جهان اسلام: نگاه به جهان اسلام را می توان از سه دیدگاه مورد توجه قرار داد:

۱. کشورهای اسلامی در برگیرنده ۵۶ کشور است که عضو سازمان کنفرانس اسلامی هستند.^۳

۲. کشورهایی که بیشتر جمعیت آنان را مسلمانان شکل می دهند و جمعیت حدود ۴۵ کشور در محدوده ۵۰ تا ۱۰۰ درصد مسلمان، قرار دارد.^۴

۳. به جمعیت مسلمان، فارغ از محل اقامت آنان گفته می شود که شامل آن دسته از مسلمانانی است که به صورت اقلیت در برخی کشورها زندگی می کنند؛ در این صورت می توان جمعیت بالغ بر صد میلیون نفری که در هند زندگی می کنند یا مسلمانانی که در کشورهای اروپایی مقیم هستند را نیز در زمره جهان اسلام به شمار آورد.

۱. اقدام های خصمانه اسرائیل علیه فلسطین و جهان اسلام

۱-۱. جنایت های اسرائیل علیه فلسطین

متعاقب صدور اعلامیه بالفور در ۲ نوامبر ۱۹۱۷ مبنی بر وعده تشکیل وطن ملی یهود و از بدو ورود مهاجرین یهودی اروپایی به سرزمین فلسطین، جنایت و رفتار غیرانسانی این جمعیت

۱. محمد معین، فرهنگ فارسی، ذیل «همگرایی».

2. Policy convergence.

۳. غلامرضا گلی زواره، شناخت کشورهای اسلامی، ص ۷۰.

۴. فصلنامه اندیشه تقریب، سال اول، زمستان ۸۳، ص ۹۳.

مهاجم علیه فلسطینی‌ها آغاز شد. قلم و زبان از ذکر جنایت‌های صهیونیست‌ها علیه فلسطین عاجز است؛ در اینجا نمونه‌ای از انبوه جنایت‌های آنان فهرست‌وار بیان می‌شود:

✓ حمله به روستای دیر یاسین در سحرگاه نهم آوریل ۱۹۴۸ که طی آن ۲۵۰ تا ۳۶۰ نفر شهید و قتل عام شدند که بیشتر آنان زن و کودک بودند. در همان سال گروه‌های تروریستی صهیونیستی هاگانا، اشترن و پالماخ که تحت نظارت و آموزش انگلیسی‌ها شکل گرفته بودند، به شهرها و روستاهای فلسطینی حمله کردند که منجر به تخریب حدود ششصد روستای فلسطینی، صدها کشته و آوارگی بیش از هشتصد هزار نفر از فلسطینی‌ها از خانه و کاشانه خود شد.^۱

✓ رژیم صهیونیستی شانزدهم تا هجدهم سپتامبر ۱۹۸۲ به فرماندهی اریل شارون - وزیر جنگ وقت رژیم صهیونیستی - با همکاری نیروهای فالانژ لبنان با حمله به دو اردوگاه صبرا و شتیلا در جنوب لبنان بیش از دوهزار نفر را به شهادت رساند که بیشتر کشته‌ها، کودکان و سالمندان بودند. شمار قربانیان را بین سه تا پنج هزار نفر تخمین زده‌اند. یکی از شاهدان این ماجرا به نام ام‌عباس می‌گوید: به زنی که حامله بود، حمله کردند؛ شکمش را دریدند و بچه را ... و می‌گویند به یاد دارم که چگونه یک بلدوزر اجساد را بیل می‌زد و در گودالی عمیق روی هم می‌ریخت.^۲

✓ از آغاز اشغال فلسطین تاکنون بیش از هفده هزار مورد بازداشت زنان و دختران فلسطینی به وسیله نظامیان رژیم صهیونیستی انجام شده است. زندانیان زن فلسطینی مانند دیگر زندانیان حین بازجویی مورد شکنجه و انواع بدرفتاری قرار می‌گیرند، به‌ویژه مادران بازداشتی که با فرزندان‌شان تهدید می‌شوند.^۳

✓ در سال ۱۹۹۵ طی دو مرحله، قتل عام مردم بی‌گناه فلسطین در غزه انجام شد. آن زمان که غزه تحت اداره مصر بود، در اولین حمله نظامیان صهیونیسم ۳۹ نفر شهید و ۳۳ نفر مجروح شدند و در حمله دوم که در منطقه خان‌یونس انجام شد، ۶۶ نفر شهید و ۲۵ تن مجروح شدند.

✓ تهاجم و آتش‌زدن مسجد الاقصی در سال ۱۳۴۸ شمسی یکی دیگر از جنایت

۱. ر.ک به: روایت ۷۰ سال جنایت؛ در:

صهیونیست‌هاست که یک‌سوم مسجد در آتش سوخت؛ همچنین در زیر مسجد حفاری‌هایی کردند تا آن را از شکل اسلامی و قبله اول مسلمین خارج کنند.^۱

✓ در انتفاضه اول بین سال‌های ۱۹۸۷ تا ۱۹۹۱ بیش از ۱۳۰۰ نفر از فلسطینی‌ها به شهادت رسیدند. در انتفاضه دوم یا انتفاضه الاقصی، طی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵، بیش از ۴۴۱۲ نفر از فلسطینی‌ها شهید و بیش از ۴۸۳۲۲ نفر مجروح شدند.^۲

✓ در جنگ اول غزه با حمله رژیم صهیونیستی به نوار غزه در ۲۷ دسامبر ۲۰۰۸ (مشهور به جنگ ۳۳ روزه)، ۱۴۱۹ نفر از شهروندان غزه به شهادت رسیدند که ۸۸ درصد آنان کودک و زن بودند. جنگنده‌های اسرائیل صدها منزل مسکونی، بیمارستان، مسجد، دانشگاه و سازمان‌های وابسته به سازمان ملل را هدف قرار دادند.

✓ در جنگ دوم غزه (مشهور به جنگ ۸ روزه)، در سال ۲۰۱۲ م که پس از ترور احمد الجعبري از فرماندهان ارشد گردان‌های القسام آغاز شد، ضمن حملات هوایی گسترده اسرائیل به غزه، ۲۷۸ فلسطینی شهید و ۲۱۵۸ نفر زخمی شدند.

✓ اسرائیل جنگ سوم غزه را در ۱۲ ژوئن ۲۰۱۴ به بهانه گم‌شدن سه نفر اسرائیلی در کرانه باختری، با یورش به منازل فلسطینی‌ها در کرانه غربی آغاز کرد و بیش از پانصد جوان فلسطینی را بازداشت کرد. بیست‌روز بعد سه نفر از شهرک‌نشینان صهیونیست یک نوجوان فلسطینی را به نام ابوخصیر، به بهانه انتقام ربایش سه اسرائیلی، ربودند و با ضرب به شیء سنگین به سرش به شهادت رساندند و با بنزین پیکرش را به آتش کشیدند. این اقدام‌های وحشیانه، سبب جنگ سوم غزه شد که ۵۱ روز به طول انجامید و طی تجاوز اسرائیل به غزه، نزدیک ۲۲۶۰۰ نفر فلسطینی شهید و یازده‌هزار نفر مجروح شدند. از این تعداد حدود پانصد نفر کودک و بیش از ۲۵۰ نفر زن بودند. در این جنگ هفت‌هزار خانه در غزه تخریب شد و ۸۹ هزار خانه آسیب دید. در مجموع شصت‌هزار فلسطینی از غزه بی‌خانمان شدند.^۳

✓ در نبرد طوفان الاقصی که از ۱۵ مهرماه ۱۴۰۲ (۷ اکتبر ۲۰۲۳) آغاز شد، رژیم

۱. ر.ک:

Iichs.ir/fa

۲. گزارش ستاد حقوق بشر درباره جنایات رژیم صهیونیستی در ۸۶ سال گذشته، شبکه العالم fa.alalam.ir

۳. ر.ک به:

fa.alalam.ir

صهیونیستی با همکاری و حمایت کامل آمریکا، با هدف پاکسازی غزه و از بین بردن حماس، عملاً به نسل‌کشی، پاکسازی قومی و ویرانی کامل غزه روی آورده است. تا این زمان که هشت ماه از شروع این نبرد می‌گذرد، بارش بمب، راکت، گلوله، توپ، خمپاره و پهباد بی‌وقفه بر غزه ادامه دارد و بیش از سی و هفت هزار فلسطینی به شهادت رسیده‌اند.

۲-۱. جنایات‌های رژیم صهیونیستی علیه اعراب و جهان اسلام

رژیم صهیونیستی افزون بر جنایت علیه فلسطینی‌ها که به گوشه‌ای از آن اشاره شد، به دنبال توسعه ارضی و گسترش دامنه اشغال سرزمین‌های از نیل تا فرات و نیز ایفای نقش نیابت از نظام استکبار جهانی در منطقه غرب آسیا، از ابتدای شکل‌گیری تا کنون جنایات‌های بی‌شماری علیه کشورها و ملت‌های منطقه، اعم از عربی و اسلامی انجام داده است که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

✓ لبنان به‌ویژه جنوب آن که محل استقرار اردوگاه‌های پناهندگان فلسطینی بود، مورد تهاجم اسرائیل قرار می‌گرفت؛ از جمله جنگ ۱۹۸۲ که ارتش اسرائیل به همراه متحدان مارونی خود از لبنان، جنوب لبنان را اشغال کرد و نیروهای سازمان آزادی‌بخش فلسطین را وادار به ترک لبنان نمود. حزب‌الله لبنان، رژیم صهیونیستی را از جنوب لبنان به عقب راند.^۱ در سال ۲۰۰۶ بین حزب‌الله و رژیم اسرائیل، جنگ تموز یا جنگ ۳۳ روزه رخ داد؛ در نتیجه حملات اسرائیل، پانزده‌هزار خانه از مردم لبنان به طور کامل تخریب شد.^۲

✓ رژیم نامشروع اسرائیل از همان آغاز اعلام موجودیت، با کشورهای عربی هم‌جوار وارد درگیری و نزاع جدی شد. از مهم‌ترین مناقشات، جنگ ۶ روزه ۱۹۶۷، نبرد کرامه، جنگ رمضان ۱۹۷۳ با کشورهای عربی به‌ویژه مصر، اردن و سوریه بود که منجر به اشغال بلندی‌های جولان سوریه، الحاق کرانه غربی رود اردن به اسرائیل و اشغال صحرای سینا شد.

✓ یکی دیگر از مأموریت‌ها و اقدام‌های خصمانه اسرائیل در غرب آسیا و جهان اسلام، تلاش برای تفرقه و تضعیف کشورهای عربی و اسلامی بود تا توان نظامی این کشورها بیشتر از رژیم اشغالگر اسرائیل نگردد.

۱. ر.ک به:

۲. واکنش جهان اسلام به جنایت‌های صهیونیست‌ها

جهان اسلام بعد از جدی شدن مسئله فلسطین در ۱۹۴۸ م، واکنش‌هایی در دفاع از فلسطینی‌ها و مبارزه با صهیونیسم از خود نشان داد و انواع حربه‌ها را برای مبارزه با اسرائیل و حمایت از فلسطین تجربه کرد؛ از جمله جنگ نظامی که در چند مورد توسط کشورهای عربی، مثل مصر، سوریه، اردن، و عراق اتفاق افتاد؛ همچنین پناه‌دادن به آوارگان فلسطینی، حمایت مالی و تسلیحاتی از رزمندگان فلسطینی، کمک‌های غذایی، دارویی و بهداشتی و حتی کمک به بازسازی خرابی‌ها، پذیرش بیماران، مهاجران و دانشجویان فلسطینی، تلاش‌های دیپلماتیک و مذاکرات سیاسی، به‌ویژه در نهادهای بین‌المللی؛ ولی با وجود تفرقه بین کشورهای عربی و اسلامی که گاه موجب درگیری بین این کشورها با هم می‌شد و نیز وابستگی بیشتر کشورهای عربی و اسلامی به قدرت‌های جهانی که تلاش‌هایشان به سمت پیشنهاد، اجرا یا حمایت از طرح‌های سازش با رژیم صهیونیستی پیش می‌رفت، می‌توان گفت همه تلاش‌ها بی‌اثر بوده است. بنابراین باید طرح دیگری در انداخت که در صورت همگرایی به آن پرداخته می‌شود.

۳. ضرورت همگرایی

اکنون که عزم فلسطینی‌ها بر مبارزه جزم شده است و محور مقاومت نیز آمادگی لازم برای حمایت همه‌جانبه از آرمان فلسطین را دارد، باید دیگر دولت‌های عربی و اسلامی، همراه با نوسات جدی ملت‌های مسلمان، با ابزارهای مؤثر قدرت که در اختیار دارند، درگیری‌های داخلی و واگرایی‌ها را کنار بگذارند و از تنها راه مبارزه با رژیم غاصب صهیونیستی که به‌کارگیری قدرت همه‌جانبه علیه آن و حامیان غربی آن است، نجات فلسطین و پایان بخشیدن به جنایات و اشغالگری‌های صهیونیسم را تحقق بخشند. ضرورت همگرایی را از چند منظر مانند حقوق انسانی، مبانی دینی، منافع امت اسلامی و واقعیت‌های جهانی می‌توان بررسی کرد که در ادامه تبیین می‌گردد.

۳-۱. حقوق انسانی

منطق حقوق انسانی اقتضا می‌کند انسان‌های بی‌گناه غیرنظامی و بیشتر کودکان، زن و سالخورده در فلسطین، در مقابل جنایت‌های اسرائیل حمایت شوند. قلوب ملت‌ها در همه دنیا از نسل‌کشی اسرائیل جریحه‌دار شده است و مردم مسلمان در کشورهای اسلامی با جدیت و شور انقلابی ناشی از بیداری وجدان انسانی‌شان، به میدان آمده‌اند و مطالبه‌گری جدیدی از حاکمان و دولت‌ها در جهان اسلام در حال شکل گرفتن است.

۲-۳. مبانی دینی

در مبانی و منابع دینی اعم از قرآن و سنت، تفرقه به‌ویژه در مقیاس دولت‌ها و سطح قدرت اسلام، در مقابل کفر مذمت شده است و از عواقب آن که موجب ضعف، سستی و ناتوانی در رسیدن به هدف‌های والای اسلامی و نیز موجب استیلائی دشمن است، پرهیز داده شده است. قرآن کریم دستور به وحدت و نهی از تفرقه می‌فرماید: «واعتصموا بحبل الله جميعاً ولا تفرقوا»^۱ و نیز اختلاف را یکی از بزرگ‌ترین و دردناک‌ترین عذاب‌ها دانسته است: «ولا تكونوا كالذين تفرقوا و اختلفوا من بعد ما جائهم البينات و اولئك لهم عذاب عظیم»^۲. روایات نیز بر همین معانی تأکید و تبیین دارند. چنانچه رسول خدا ﷺ می‌فرماید: «الجماعة رحمة والفرقة عذاب»^۳ و نیز می‌فرماید «يدالله مع الجماعة والشيطان مع من خالف الجماعة يركض»^۴.

۳-۳. منافع امت اسلامی

فلسفه وجودی اسرائیل، پایگاه نظام استکباری به‌ویژه آمریکا و حافظ منافع آن در قلب جهان اسلام است. به فرموده امام خمینی رحمته الله: «اسرائیل با تبانی و هم‌فکری دولت‌های استعماری غرب و شرق زاینده شد و برای سرکوبی و استعمار ملل اسلامی به وجود آمد»^۵. در بیانی دیگر می‌فرماید: «همه شیاطین مجتمع‌اند که نگذارند اسلام رشد کند. ما باید با تمام قوا و تا آخرین نفرمان مهیا شویم و در راه خدا جهاد کنیم. دفاع از نوامیس مسلمین و دفاع از بلاد مسلمین و دفاع از همه حیثیات مسلمین امری است لازم و ما باید خودمان را برای مقاصد الهی و دفاع از مسلمین مهیا کنیم»^۶. با نگاهی عمومی به وضعیت منطقه و جهان اسلام، آثار فتنه‌گری رژیم صهیونیستی در جوامع اسلامی را می‌توان به‌روشنی مشاهده کرد. این رژیم استراتژی درازمدت خود را بر نفوذ اقتصادی و سیاسی در منطقه غرب آسیا شامل ترکیه، پاکستان، کشورهای عرب خلیج فارس،

۱. آل عمران: ۱۰۳.

۲. آل عمران: ۱۰۵.

۳. علی بن حسام‌الدین متقی هندی، کنز العمال، ح ۲۰۲۴۲.

۴. همان، ح ۱۰۳۱.

۵. سیدروح‌الله موسوی خمینی، استکبار جهانی و شیطان بزرگ از دیدگاه امام خمینی رحمته الله، ص ۹۴.

۶. همان، ص ۱۰۰.

آسیای مرکزی و قفقاز استوار کرده است.^۱

صهیونیسم به خوبی دریافته است نسخه نهایی و جایگزین همه مکاتب بشری مدعی سعادت بشر، اسلام ناب است که با وقوع انقلاب اسلامی در ایران شتاب فوق العاده‌ای پیدا کرده است؛ از این رو برای حفظ برتری تمدن مادی و الگوی لیبرال دموکراسی به هر شکل و با تمام قوا، عوامل پیشرفت اسلامی در زمینه‌های مختلف نظام سیاسی، علمی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی را هدف گرفته است و از هیچ اقدامی برای ناکارآمد جلوه دادن و توقف این حرکت شتابنده گرچه با خرابکاری، ترور شخصیت‌های برتر علمی و سیاسی و تلاش بی‌وقفه برای مهاجرت دادن و به خدمت گرفتن نخبگان جهان اسلام، فروگذار نکرده است.

۳-۴. واقعیت‌های جهانی

پدیده صهیونیسم محصول تباری و تعامل آشکار سران استکبار جهانی، از غرب سرمایه‌داری گرفته تا شرق سوسیالیستی و همراهی خرده‌نظام‌های وابسته به بلوک‌های قدرت جهانی است. چنانچه در یک توافق بین قدرت‌های سلطه‌گر، سالانه متجاوز از پنجاه هزار یهودی از اردوگاه سوسیالیسم به اسرائیل صادر می‌شود تا در اراضی اشغال‌شده ساکن شوند و مخارج نقل و انتقال آنان را ستاد اردوگاه سرمایه‌داری می‌پردازد.^۲ در جهان عرب و دنیای اسلام، فاجعه از این عمیق‌تر است؛ زیرا حکومت‌های وابسته در کشورهای عربی با سیاست‌های خائنه و با کنفرانس‌ها و عهدنامه‌های مختلف، سعی در به رسمیت شناسی دولت غاصب صهیونیستی و بالاتر از آن تضمین امنیت آن را دارند. جهان اسلام نیز هیچ‌گونه حرکت جدی و دفاع مؤثری از حقوق فلسطینی‌ها نمی‌کند.

امروزه صف‌بندی روشنی با شاخص «حق فلسطینی‌ها بر حاکمیت بر تمام سرزمین فلسطین و نفی موجودیت غاصبانه رژیم جعلی صهیونیستی» شکل گرفته است. فلسطینی‌ها مصمم و استوار برای موجودیت و هویت خود، با همه هستی و توانشان مبارزه می‌کنند. وجدان عمومی جوامع عربی، اسلامی و غیراسلامی حتی افکار عمومی در کشورهای بانی اسرائیل، علیه جنایت‌های اسرائیل بیدار شده است. محور مقاومتی با توان عملیاتی مؤثر نیز این هدف را راهبرد خود قرار داده است. با وجود فروپاشی نظام تک‌قطبی و رقابت قدرت‌ها برای سهیم شدن

۱. علی اکبر رضایی، «اسرائیل در آسیای مرکزی»، ص ۶۶.

۲. سیدهادی خسروشاهی، اسرائیل پایگاه امپریالیسم، ص ۸۳.

در قدرت جهانی، این ظرفیت و امکان نیز وجود دارد که بخشی از قدرت‌های رقیب آمریکا و اروپا با طرح مقابله با رژیم صهیونیستی به گونه‌ای همراه شوند یا در حد منافع خود، موضع جانب‌دارانه‌ای از آن رژیم نداشته باشد. از واقعیت‌های مهم دیگر این عصر، شکستن هژمونی (سلطه و برتری) رسانه‌ای غرب و کم‌رنگ‌شدن نقش رسانه‌های انحصاری و بزرگ جهان است که فرصت ارتباط با وجدان‌های بشری را برای محور مقاومت فراهم کرده است که در نبرد «طوفان الاقصی» خود را به روشنی نشان داده است.

واقعیت زمانه چنان است که در وقایع بزرگ سیاسی و نظامی دنیا، اتحادها و همکاری‌های جمعی کشورها و جوامع نقش بزرگی در موفقیت و دست‌یابی به اهداف دارند؛ از این‌رو شرایط دنیا و واقعیت‌های فرصت‌ساز آن اقتضا می‌کند جهان اسلام از این فرصت بهره‌برداری کند و با ایجاد همگرایی واقعی دولت‌ها و ملت‌ها، با محوریت نجات فلسطین، هم از شر وابستگی به نظام سلطه غرب سرمایه‌داری خلاص شوند و هم وظیفه انسانی و دینی خود را در برابر نجات ملت مظلوم فلسطین از صهیونیسم بین‌الملل ادا کنند.

البته باید متذکر شد تعامل با قدرت‌های نوظهور باید به گونه‌ای باشد که دوباره نظام سلطه جدید استکباری شکل نگیرد و جهان اسلام با تجمع ظرفیت‌های خود جلوی استعمار احتمالی قدرت‌های نوظهور را بگیرد و از منافع امت اسلامی محافظت کند.

۳-۵. نمونه عینی یک همگرایی

گوشه‌ای از همگرایی جهان اسلام در مقابله با کارهای خصمانه اسرائیل را می‌توان در جریان «طوفان الاقصی» مشاهده کرد که یک طرف اسرائیل، آمریکا، انگلیس، فرانسه، آلمان و کشورهای دیگر وابسته به استکبار و نیز کشورهای به‌ظاهر مسلمان و عربی، حتی دولت خودگردان کرانه غربی رود اردن قرار دارند؛ اما در سوی دیگر غزه و محور مقاومت ایستاده‌اند. محور صهیونیستی با وجود دارا بودن همه‌گونه توان نظامی، اقتصادی، اطلاعاتی و رسانه‌ای در ضعف و شکست، اما فلسطینی‌های مبارز در باریکه محاصره‌شده و خاکسترشده غزه با همراهی و پشتیبانی محور مقاومت، در قله پیروزی قرار دارند. اینجا نتیجه همگرایی را به روشنی می‌توان مشاهده کرد. این نتایج ضرورت همگرایی جهان اسلام را در برابر سیاست‌های خصمانه رژیم صهیونیستی تا سرانجام نابودی کامل این رژیم آشکارتر می‌کند.

نتیجه و راهکارها

نابودی اسرائیل مستلزم به‌کارگیری همه امکانات جهان اسلام است. در این مسیر، همگرایی

جهان اسلام شرط تجميع امکانات آنان و به‌کارگیری در مقابل اسرائیل است. زنده نگه‌داشتن روز قدس می‌تواند رشته پیوند انسجام‌بخشی و همگرایی امت اسلامی و بلکه همه مستضعفین و حامیان ملت مظلوم فلسطین باشد؛ هرچند دولت‌ها در خط مدافع منافع نظام‌های استکباری باشند.^۱

ملت فلسطین سال‌هاست «یا للمسلمین» می‌گوید؛ اما کدام‌یک از دولت‌های عرب می‌توانند ادعا کنند به ندای «یا للمسلمین» برادران فلسطینی جواب دادند؟ آنها فقط شعار پشتیبانی از فلسطین دادند.^۲

وظیفه دولت‌های اسلامی این است که تمام روابط و قراردادهای سیاسی و اقتصادی خودشان را با دولت صهیونیسم قطع کنند و هیچ‌گونه همکاری نکنند.^۳

اختلاف‌های ارضی و مرزی از مهم‌ترین اختلاف‌های دوجانبه و چندجانبه میان کشورهای اسلامی است که مانع بزرگی بر سر راه ایجاد همگرایی است.

ناسیونالیسم و فرقه‌گرایی دو عاملی است که می‌توانند در دو سطح کلان و خرد بر همگرایی میان کشورهای اسلامی تأثیر بگذارند و موجب واگرایی شوند.

فرقه‌گرایی موجب تشدید نزاع‌های قومی و مذهبی در جهان اسلام شده است و با ایجاد واگرایی، مانع از شکل‌گیری هویت واحد اسلامی می‌شود؛ همچنین مخالفت فرقه‌های افراطی مذهبی در جهان اسلام با تحقق وحدت مذاهب سنی و شیعه، یکی از موانع جدی تحقق وحدت مسلمانان و کشورهای اسلامی بوده‌اند.

بی‌ثباتی سیاسی در برخی کشورهای اسلامی که ناشی از کارکرد ضعیف نهادها و ساختارهای سیاسی اجرایی در جلب مشروعیت مردمی است، احتمال تحقق همگرایی را تضعیف می‌کند.

وابستگی سیاسی، اقتصادی و نظامی برخی کشورهای اسلامی به غرب به‌ویژه آمریکا سبب شده است این کشورها برای حفظ قدرت و حکومت خود و نیز برای تأمین منافع غرب، موانعی برای تحقق همگرایی به وجود آورند.^۴

۱. سعید صلح‌میرزایی، فلسطین از منظر آیت‌الله خامنه‌ای، ص ۲۴۵.

۲. همان، ص ۴۵.

۳. همان، ص ۲۷۲.

۴. محمد حسینی مقدم، «همگرایی جهان اسلام و آینده تمدن اسلامی»، ص ۹ - ۱۳.

کتاب‌نامه

۱. چامسکی، نوام، مثلث سرنوشت آمریکا، اسرائیل و فلسطینی‌ها، ترجمه: هرمز همایون‌پور، تهران: آگاه، ۱۳۶۹ ش.
۲. حسینی مقدم، محمد، «همگرایی جهان اسلام و آینده تمدن اسلامی»، فصلنامه مطالعات جهان اسلام، س اول، ش ۳، پاییز ۱۳۹۱ ش.
۳. خامنه‌ای، سیدعلی، فلسطین از منظر آیت الله سیدعلی خامنه‌ای، به کوشش: سعید صلح میرزایی، تهران: انقلاب اسلامی، ۱۳۹۱ ش.
۴. خسروشاهی، سیدهادی، اسرائیل پایگاه امپریالیسم، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۰ ش.
۵. رضایی، علی اکبر، «اسرائیل در آسیای مرکزی»، فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، س ۷، ش ۲۳، ۱۳۷۷ ش.
۶. زریق، ایلیا، وضعیت فلسطینیان در سرزمین‌های اشغالی، ترجمه: عبدالکریم جادری، تهران: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۱۳۷۹ ش.
۷. زعیترا، اکرم، سرگذشت فلسطین، مترجم: اکبر هاشمی رفسنجانی، قم: بوستان کتاب، ۱۳۸۸ ش.
۸. فصلنامه اندیشه تقریب، مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، س اول، زمستان ۱۳۸۳ ش.
۹. کرمی کامکار، محمد، «شکل‌گیری حکومت و نیروهای مسلح اسرائیل»، مجله زمانه، ش ۲۰، ۱۳۸۳ ش.
۱۰. گلی زواره، غلامرضا، شناخت کشورهای اسلامی، قم: مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۰ ش.
۱۱. متقی هندی، علی بن حسام الدین، کنز العمال، بیروت: مؤسسه الرساله، ۱۴۰۹ ق.
۱۲. معین، محمد، فرهنگ فارسی، تهران: ادنا، ۱۳۸۴ ش.
۱۳. موسوی خمینی، سیدروح‌الله، استکبار جهانی و شیطان بزرگ از دیدگاه امام خمینی علیه السلام، تبیان دفتر ۳۱، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام، ۱۳۸۳ ش.
۱۴. _____، فلسطین از دیدگاه امام خمینی علیه السلام، چ ششم، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام، ۱۳۷۹ ش.

سایت‌های اینترنتی

جنگ ۳۳ روزه؛ در: fa.wikishia.net

روایت ۷۰ سال جنایت؛ در: farsnews.ir 1402.02.07

گزارش ستاد حقوق بشر درباره جنایات رژیم صهیونیستی در ۸۶ سال گذشته، شبکه العالم؛

در: fa.alalam.ir/news - fa.alalam.ir

tasnimnews.com/fa